

Zevní ozařování

Léčba vychází z výsledků předchozích vyšetření, která jsou pečlivě zhodnocena a slouží jako podklad pro tvorbu ozařovacího plánu, ve kterém je stanoven optimální rozsah a dávka záření. Cílem radioterapie (ozařování) je aplikovat maximální dávku záření do místa nádoru a současně co nejvíce chránit okolní zdravé tkáně.

Na přípravě ozařování se podílí celý tým pracovníků - lékaři, fyzici, radiologičtí asistenti, a proto je i časově náročná.

Příprava k ozařování se provádí na simulátoru, což je rentgenový přístroj, který simuluje ozařovač. Tam bude pacient uložen do ozařovací polohy, provede se zaměření (lokalizace) ozařované oblasti a na kůži se nakreslí zaměřovací značky, které zajistí pacientovu stejnou polohu při každém ozáření. Značky je potřeba po celou dobu ozáření udržovat viditelné. Během záření je budou pacientovi obnovovat radiologičtí asistenti nebo v případě potřeby je možné si je doma obnovit fixem. V některých případech se během záření používají speciální fixační pomůcky - masky, lůžka atd., která pomáhají zajistit neměnnou polohu při ozáření.

Následující den po lokalizaci na simulátoru bude ve stejné poloze provedeno vyšetření na výpočetním tomografu (CT), v některých případech i na magnetické rezonanci (MRI). Podle těchto vyšetření bude následně připraven ozařovací plán. Příprava ozařovacího plánu a pomůcek může trvat i několik dnů.

Při další návštěvě na onkologickém oddělení bude provedeno ověření připraveného ozařovacího plánu na simulátoru a další kontrola bude při prvním nastavení na lineárním urychlovači, což je ozařovací přístroj podobný diagnostickému rentgenu.

Vlastní ozařování trvá několik minut, během nichž bude pacient sám ležet v klidu v ozařovací poloze v zatemnělé místnosti. Radiologický asistent pacienta po celou dobu sleduje na televizní obrazovce a rovněž ho slyší. V případě potřeby ozáření přeruší a urychleně se k pacientovi dostaví.

Ozařování se většinou provádí denně kromě sobot a nedělí a svátků po dobu jednoho až sedmi týdnů dle stanovené dávky záření a záměru.

Během radioterapie budete pravidelně kontrolování lékařem, včetně opakovaných odběrů krve.

Z hygienických důvodů je vhodné, abyste si s sebou na ozařování nosili vlastní podložku (např. ručník, malé prostěradlo)

Při ozařování se nelze vyhnout vedlejším projevům léčby, jak celkovým (mírná nevolnost nebo slabost), tak místním. Místní vedlejší účinky se mohou objevit postupně se stoupající dávkou záření a většinou za 4 - 6 týdnů po ozáření odezní.

Před zahájením radioterapie dostanete písemné informace, zaměřené na ozařovanou oblast a budete mít možnost konzultovat lékaře.

Ozařování nebolí ani není nepříjemné. Při zaměřování pomocí červených laserových světél je vhodné mít zavřené oči. Po ozáření ve Vás není žádná radioaktivita a nejste nebezpečný pro okolí ani pro malé děti.

V případě potíží mimo kontrolu lékařem je vhodné informovat radiologického asistenta, který informace předá ošetřujícímu lékaři.